

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.12.0.SGB.0.03-610- 3432
Konu : Soru Önergeleri

28 Kasım 2011
11/2011

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 26.10.2011 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.02.00-25840 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan, Kütahya Milletvekili Alim IŞIK'a ait 7/723, 7/726, Burdur Milletvekili Ramazan Kerim ÖZKAN'a ait 7/724, 7/725, Hatay Milletvekili Adnan Şefik ÇİRKİN'e ait 7/727 ve Kastamonu Milletvekili Emin ÇINAR'a ait 7/728 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.



Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

- 1-Görüş 7/723 (2 sayfa)
- 2-Görüş 7/724 (3 sayfa)
- 3-Görüş 7/725 (2 sayfa)
- 4-Görüş 7/726 (1 sayfa)
- 5-Görüş 7/727 (2 sayfa)
- 6-Görüş 7/728 (1 sayfa)

YAZILI SORU ÖNERGESİ**Önerge Sahibi****:Ramazan Kerim ÖZKAN****Burdur Milletvekili****Esas No****:7/724**

Sayın Bakan çeşitli demeçlerinde mütemadiyen Türkiye'de herkese yetecek kadar kurbanlık hayvan bulunduğunu ve bu konuda hiçbir sıkıntı yaşanmadığını ifade etmektedir. Ayrıca Sayın Bakan Türkiye tarihinde ilk kez Trakya'yı şap hastalığından ari hale getirdiklerini ve bu bölgenin özel durumundan dolayı kurbanlık hayvan gereksiniminin ithalat yoluyla sağlanacağını zira doğu sınırlarımızı kontrol etme şansı olmadığını Anadolu'dan da bu özel bölgeye hayvan seçmenin risk taşıyacağını beyan etmiştir.

SORU 1) Trakya bölgesinin Türkiye tarihinde ilk kez ari hale geldiği konusunda hangi verilere dayanarak bu iddiada bulunuyorsunuz?

SORU 2) Türkiye Cumhuriyetinin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanının "Bizim doğu sınırlarımızı kontrol etme imkânımız yok" diye itirafta bulunması bir aciziyet olarak yorumlanabilir mi?

SORU 3) Trakya bölgesinin ülkenin tarihinde ilk kez ari bölge olduğundan övünçle söz ederken aynı zamanda Türkiye tarihinde şap hastalığı mihrak sayılarında ulaşılamaz bir rekora imza attığınızı ve bununda Türkiye'nin tarihinde ilk kez gerçekleştiğini niçin belirtmiyorsunuz? Bakanlığınızın amacı Türkiye'yi salgın hayvan hastalıklarına karşı korumak mı, yoksa AB ülkelerini Türkiye'de görülen salgın hayvan hastalıklarına karşı korumak mıdır?

SORU 4) Hayvancılığın entansif olarak yapıldığı Ege, Akdeniz, Marmara ve Orta Anadolu bölgelerindeki entegre ve AB standartlarına uygun hayvancılık yapan işletmelerden, Trakya bölgesine, alınacak fenni ve idari tedbirlerle 16 bin baş hayvan bulabilmek bu kadar zor mudur? Eğer bu gerçekten mümkün değilse bu durum Bakanlığınızın bu konudaki başarısızlığını açıkça göstermez mi?

SORU 5) EBK bu yıl ilk kez 450 kilogramın üzerindeki sığır cinsi hayvanları kurbanlık olarak almıyor. Gerekçe olarak da 450 kilogramlık hayvanların fiyatının ekonomik olması dolayısıyla 4 kişinin bir araya gelerek kesebileceğini belirtiyorlar. Bu anlayış tamamen mantık dışıdır. Zira dinimizce bir kurbanlık sığırın 7 kişi bira araya gelerek kesilmesi de mümkündür. Bu amaç içinde besili hayvan daha makbuldür. Bu uygulamanın yeni olması nedeniyle canlı ağırlığı 500-600 kilogram olan besiye sahip üreticiler bu hayvanlarını nasıl değerlendireceklerdir? Bu uygulamanın en azından besicilerin bundan sonraki döneme besilerini bu şekilde hazırlamaları için bu uygulamanın bir yıl uzatılmasını uygun bulur musunuz?

CEVAP 1-2-3-4-5) Bilindiği gibi Trakya'nın aşıllı arilik statüsü Dünya Hayvan Sağlığı Örgütü'nün (OIE) uygulama prosedürleri doğrultusunda etkin kontrol önlemleri sonucunda şap hastalığından ari hale getirilmiştir. Bir yerde Şap hastalığından aşıllı ari statü elde edilebilmesi için, söz konusu bölgede 2 yıl hastalığın hiç görülmemiş olması, son 12 ayda virus sirkülasyonunun olmaması, her iki durumun epidemiyolojik çalışmalarla ispatlanmış olması gerekmektedir. Bu konu ile ilgili aşıllı arilik dosyası hazırlanmış OIE'ye sunulmuş 25 Mayıs 2010 tarihinde Trakya'nın aşıllı arilik statüsü onaylanarak sertifikalandırılmıştır. OIE'nin aşıllı arilik konusundaki kurallarının uygulanması mutlak zorunluluktur. Bunun dışında kural konulması söz konusu değildir.

Trakya'nın Arilik Statüsünün korunması amacıyla, Trakya'ya yapılacak şap hastalığına duyarlı hayvan sevklerine dair usul ve esaslar Dünya Hayvan Sağlığı Teşkilatı tarafından açıklanan kriterler çerçevesinde belirlenmiştir. Sevkler ile ilgili kurallar 2010/7 ve 2010/13 nolu Genelgeler tüm teşkilatımıza, İçişleri ve Sağlık Bakanlığına iletilmiştir.

Belirlenen hükümler gereği;

a) Trakya'ya sevk edilecek hayvanlar, 3 aydır aynı işletmede bulunmalı ya da o işletmede doğmuş olmalıdır.

b) İşletmenin 10 km çevresinde 3 aydır şap hastalığı görülmemiş olmalıdır.

c) Sevk öncesinde 30 gün süre ile bir işletmede izole edilmiş olmalı ve bütün hayvanlar şap virusu varlığı yönünden teste tabi tutulmuş (probang numunesi ve serolojik olarak) ve sonuçları negatif olması gerekmektedir. Bu husustaki hükümler, hükümet bildirisi olarak hazırlanmıştır. Hazırlanan bildiri Yazılı Basın, Radyo ve Televizyonlardan duyurulmuştur. Trakya'ya sevkler ile ilgili il/ilçe teşkilatlarımız tarafından belediyeler, muhtarlıklar ve besiciler iki yıl boyunca bilgilendirilmiştir.

Şap hastalığı ülkemizin Anadolu kesiminde endemik olarak seyretmesi nedeni ile yukarıda açıklanan hükümler gereği hayvanların sevk öncesi sadece görsel muayenesi ile Anadolu'dan Trakya'ya sevk edilmesi yeterli görülmemektedir. Aşılı Ariliğin sürdürülebilirliğinin sağlanabilmesi için diğer kurallara da uyulması gerekmektedir.

Ülkemize ithal edilen hayvanların geldiği ülkeler şap hastalığında ariülke olması nedeniyle sadece görsel ve duyuşal muayenesinin yapılması yeterli görölmektedir.

Ülkemizde sirküle olan şap viruslarında zaman zaman genetik değışikliğe uğramakta ve salgınlar halinde kendini göstermektedir. 2010 yılında O tipinde, 2011 yılında A tipindeki genetik değışiklik görölmüştür. Yine 2011 yılında görölen şap hastalığı mihraklarında Asia-1 tipi şap virüsü tespit edilmiştir. Her bir genetik değışiklik ve ülkeye yeni giren virus, mihrak sayılarında artışa neden olmuştur.

Anadolu'dan Trakya'ya hayvan sevkı yukarıda belirtilen kurallar çerçevesinde yapılmaktadır. Bu güne kadar 2010/7 ve 13 nolu genelgelerden yararlanmak üzere 7.568 sığır, 2.307 koyun ve 24 keçi kan serumu Şap Enstitüsü Müdürlüğüne incelenmek üzere gönderilmiştir. Yapılan Laboratuvar sonuçlarına göre 1.897 sığır, 291 koyun ve 24 keçinin belirtilen şartları taşıdığı ve şap hastalığı etkenine ve antikoruna rastlanmadığı raporlanmıştır. İdari ve fenni tedbirler alınarak laboratuvar sonuçları doğrultusunda söz konusu hayvanların Trakya'ya sevk edilmesinde bir sakınca görölmemiştir.

Hayvancılık, Bakanlığımızca öncelikli sektör olarak ele anılmış olup, bu kapsamda hayvancılık destekleri, sektörün gelişmesi ve verimliliğın artmasına yönelik olarak etkinleştirilmiştir. Tarım sektöründe önemli bir yere sahip olan hayvancılık sektörünün geliştirilmesi amacıyla verilen hayvancılık destekleri önemli oranda artırılmıştır.

2002 yılında tarımsal destek bütçesi içerisinde hayvancılığın payı %4,4 iken, 2011 yılında %26'ya çıkarılmıştır. Aynı şekilde hayvancılıkta destek kalemi sayısı 2002 yılında sadece 4 iken, bugün 27'ye çıkarılmıştır.

Hayvancılık destekleri kapsamında; 2002 yılında hayvancılığa toplam 83 Milyon TL destek verilmiş iken, 2011 yılında Ekim ayı sonu itibarıyla ise **1 Milyar 498 Milyon TL** destekleme ödemesi yapılmıştır.

Hayvancılık desteklerinin miktar ve etkinliğinin artırılması ile hayvancılığa yönelik yürütölen önemli projeler, sektörde üretim ve verim artışları sağlamanın yanında hayvancılıkta işletme ölçeğini de yukarılara taşımıştır. Ülkemizde son 8 yılda büyükbaş hayvan sayısı %16, kültür ırkı hayvan sayısı %127, hayvan başına ortalama süt verimi %67, hayvan başına ortalama et verimi %18 oranında artmıştır. 50 başın üzerinde hayvan bulunduran çiftlik sayısı %456 artarak 4.300'den 24 Bin'e ulaşmıştır.

Bakanlığımızca hayvan hastalıklarından ari bölge olarak ilan edilen Trakya Bölgesinde yeterli sayıda kurbanlık sığır bulundurulmasını teminen, anılan bölgeye kurbanlık sığır getirilmiş bulunmaktadır.

Kurbanlık canlı sığırların 450 Kg olarak ifade edilmesinin temel nedeni, söz konusu kurbanın 7 hisse üzerinden paylaşılması halinde vatandaşımızın alım gücü ve talebinin bu yönde olduğunun dikkate alınmış olmasıdır.